

A tutela & cura excusantur Clerici & Monachi, dist. 88.
c. ult. 16. quest. 1. c. generaliter, 21. q. 3. c. Cyprian.

Pubertate pupilli finitur tuteola. Cui tamen contradicit,

c. puberes, 3. de desponsat. impub.

Tutor tenetur defendere papillum, & iudicium nomine ejus suscipere, 12. q. 1. c. 1. Nisi tutor esse desierit, c. ex parte, 67. de appellat.

VACANTE sede, status ejus mutari non debet, c. 1. ne sede vac.

Vacante imperio, ejus vicem supplet Ecclesia, & ad eam appellari potest, c. licet, de for. compet.

Vacantum Ecclesiarum custodia ad Archidiaconum spestat, c. ut Archidiaconus, de offic. Archidiac.

Vacare non debet Ecclesia regularis vel cathedralis ultra tres menses, c. ne pro defectu, de elect.

Non vacans præbenda nemini promitti debet, c. relatum, de concess. præbend.

Vacante sede nulla præscriptio currit, c. illa ne sede vac.

Vacante sede, attestations contra sedis statum receptæ non valent, c. fin. eod. tit.

Vacante beneficio ultra id tempus, quo conferendi potestas ad Episcopum devolvitur, Papa conferendi illud jus habet, vel legatus ejus, c. 2. de concess. præbend.

Vacantem Episcopatum conferre non potest Archiepiscopus, sed quidem minora beneficia, c. dilectus filius, eod. tit.

Vacante sede, potest Capitulum suppleri vices Episcopi, in quibus Episcopo non præjudicatur, c. his que, & c. cum olim, de majoris. & obed.

Vacante sede Metropolitana, potest Capitulum Suffraganeum confirmare, ibid.

VANITATEM & sensus obscuritatem inducit omnis scientia, quæ ad tropologiam non confertur, 27. dist. c. nonne.

VASALLUS vasalli coram vasallo convenientius est, & non coram domino principali, cap. ex transmiss., de for. compet.

Vasallus feudum sine consensu domini alienare non potest, c. que in Ecclesiarum, de constit.

VATES distinctione vigesima prima, c. Cleros, §. vates.

VECTIGAL novum non potest Episcopus imponere monasterio, c. scientes, 3. & c. innovamus, 10. de censibus.

VELUM de manu Sacerdotis dari potest, c. consuluit, qui Cleric. vel vot. contr. poss.

VENATIO qua Clericis permitta, 76. distinct. c. Esse, de consecrat. distinct. 5. c. nunquam.

VENDENDI carius, emendique studium maxime Clericis prohibetur, 14. q. 4. c. canonum.

Si Venditor deceptus sit ultra dimidium justi pretii, valet quidem venditio, sed venditori datur actio, ut restituto pretio rem recipiat, c. cum dilection. 3. & c. cum causa, 6. de empione, & venditione. Nisi emptor offerat quod justo pretio deest, dist. c. 3. & dist. c. 6. & d. dist. 1. repl. 1.

Venditor cogi potest, ne carius vendat merces suas transuntibus, quam in mercato vendere possit, c. 1. de empione, & venditione.

Venditor vitium rei in vendendo indicare tenetur: alias empti actione redhibitoria tenetur. Nisi emptor vitium scivit, c. eum qui certus, 31. de regulis juris, in 6.

Re vendita evicta, emptor regressum habet adversus venditorem de præstanta evictione, quod fallit, si emptor convenitus non denuntiavit venditori, ut defensioni rei adesset, c. ult. in princ. de empt. & vend. fallit, si emptor contumaciter absuit tempore sententia latæ, dist. c. ult. vers. vel contumaciter. Tertio si per injuriam Judicis emptor victus sit, d. c. ult. vers. seu per injuriam.

Venditio celebrata intelligitur, si premium receptum sit, vel fides de eo habita, licet res nondum sit tradita, c. in canum, de simon.

Transuntibus nil carius vendendum quam incolis, c. 2. de empt. & vend.

Vendita re minus dimidio pretio, in optione emptoris est, venditionem rescindere vel pretium justum supple, c. cum dilecti, eod. tit. & c. cum causa, eod. tit.

Vendita res Ecclesiastica revocari debet, c. ad nostram, de reb. Eccles. non alien.

Vendor tribus casibus emptori non tenetur de evictione, c. si venditori de empt. & vendit.

Vendi, vel venales exponi non debent reliquæ sanctorum, c. 1. de reliquiis.

VENIAE facilitas incentivum præstat delinquendi, 23. quest. 4. c. est injusta, in fin. & c. fin. cum seq. 36. quest. 9. c. loci, 86. dist. c. inferiorum.

VERBA cum effectu sunt accipienda, c. relatum, de Cleric. non resid. & ex intentione proferentis sunt intelligenda, c. secundo requiris, de appell.

VERITAS non est omitenda propter scandalum evitandum, c. qui scandalizaverit, 3. de reg. jur.

VERITATE Dei exit, qui a fide & charitate abit, 25. q. 3. c. cum aliquis.

VESTIS que non propter necessitatem, sed propter venustatem accipitur, elationis habet calumniam, 21. q. 4. c. 1. VIDUA, distinct. 34. c. vidua. c. presbyteri. §. vidua.

de VI publica & privata accusari potest, si quis aliquid facerit: hoc judicio accusari potest, quod fallit si magistratus alicui vim fecerit, 23. q. 5. c. non est. c. qui malos. & c. Judex, item si iustus Magistratus vim fecerit, 23. quest. 4. c. duo ista. §. fin. c. cum sequente.

Vim faciens ab ejus loci magistratu puniendus est, in quo crimen commisit, c. 1. de raptoribus.

Ex vi facta in litem juratur taxatione a judge facta, c. ult. de his que vi metus.

Vim inferentis poena Ecclesiastica, excommunicatio, dist. c. 1. & c. excommunicationi, 3. eod. tit. item 23. q. 8. c. si quis membrorum & c. pessimam. De poena hujus criminis Lombardica & seculari, 12. quest. 2. c. cum devoutissimam c. seculi.

VICARII officium vide in c. ad audientiam, de offic. vicar.

Vicarius a pastore secundo removet non potest, c. ad bac. si persona, eod. tit.

Vicarius non potest sibi ipsi constituere vicarium, cap. Clericos, eod. tit.

Vicarii residere debent, & Sacerdotes esse, c. ex parte, eod. tit.

Vicarius Papæ non habet potestatem extra urbem, cap. tuus, eod. tit.

Vicarius Papæ obediens, vel privetur beneficio, c. illud, de excess. Prælat.

Vicarius Episcopi quam potestatem habeat, vide in cap. petitio, de procur.

Vicarius animarum curam in Ecclesia recipiens, vicarius officio renunciasse videtur, c. 1. de offic. vicar.

Vicarius successor removere non potest, nec ejus redditus minuere, c. ad hoc, eod. tit.

Vicarius Papæ plus juris non habet, quam sibi commititur, c. sua nobis, eod. tit.

Vicarius Prælati excommunicati non est propterea excommunicatus, c. inter. de sentent. excommun.

Vicariatus plures quis habere non potest, c. provideas, de offic. vicar.

VITIATUS enormiter ad ordinem promoveri non potest: & qui Presbyter fieri non potest, in Prælatum vel Episcopum multo minus eligi potest, c. 1. & c. exposuisti. & c. cum de tua, de corpor. virtut.

VIDUAS tenetur Ecclesia defendere, c. ex parte de for. compet.

VIRI verbo standum est, dicentis se uxorem cognovisse, licet illa neget, c. cum continetur, de despont. impub.

VISITARE non debent Episcopi Prædicatores & Minoreres, c. nimis iniqua, de excess. Prælat.

Visitare potest Archiepiscopus ordinario jure provinciam suam, & procurationem petere, c. Romana, de censib. in 6. UNCTIONEM sacram solus Sacerdos conferre potest, c. quæsivit, de verb. signific.

De unctione sacra, ejus effectu & speciebus, vide c. 1. de sac. unct.

UNIRI potest unum monasterium alteri, cap. 2. de religios. dom.

UNITAS fidei ubi est, ibi nihil contrarium infert diversitas, 7. q. 1. cap. nibil.

UNIVERSITATI debitum, non debetur singulis ex universitate, c. cum Clerici, 19. de verb. signific.

VOLUNTAS 15. q. 1. in princ. §. est autem voluntas.

VOTUM non infringitur, cum in melius mutatur. cap. pervenit, de jurejurand.

Vovens ex timore non obligatur, cap. veniens, qui Cleric. vel vot.

In voto tria attendenda, c. magnæ devotionis, de vot.

Votum dementis non obligat, cap. sicut tenor. de regul.

In redemptione voti peregrinationis attendenda est persona & locus, cap. quod super his, eod. tit.

Episcopi votum peregrinationis exequi non possunt sine licentia Papæ, cap. magna, de vot.

In voto peregrinationis dispensare potest Episcopus, excepto voto transmarino, cap. 1. & cap. non est, de vot.

Votum castitatis uxori, marito invito, facere non potest, cap. carissimus, de convers. conjug.

Votum in pueritia factum non obligat, cap. venientis, de vot.

Vovens temporale, absolvitur per præstationem spiritualis, cap. scripturæ, eod. tit.

Episcopus sine consensu Capituli, nec Capitulum sine consensu Episcopi votum facere potest, cap. magna devotionis, eod. tit.

Votum religionis vovens, & tempus statutum non observans, transgressor est, nec Episcopus fieri potest, cap. per tuas, eod. tit.

Votum simplex, matrimonium contrahendum impedit, sed contractum non dirimit, cap. meminimus, qui Cleric. vel vot.

Votum transmarinum potest vovere vir, etiam uxore inita, cap. ex multa, de pot.

Votum defuncti potest superstes implere, cap. licet, de vot. & red.

Prælatus potest votum ultramarinum emittre, & vigesimalm proventuum Ecclesiæ expendere, cap. final. eod. tit.

Votum religionis vovens, ad illius præstationem compellendus est, cap. porrectum, de regular.

In voti præjudicium non statur juramento, cap. vidua, de regulari.

Votum peregrinationis potest quis per alium exequi, cap. licet, de vot. & vot. redempt.

Voti reus non habetur, qui ægrotus jejunium frangit, c. quod non est, de regul. juris.

Votum religionis non valet, invitato alterutro conjugi, cap. quidam intra, de convers. conjug.

Votum conjugatorum religionem intrantium coram Episcopo fieri debet, alias non valet, c. 1. eod. tit.

USURÆ debentur ex mora, quod fallit si non reus, sed alius moram fecerit: nam reo alterius mora non nocet, c. mora 25. de reg. jur. in 6. item fallit si reus interpellatus exceptione se tueri potuit, c. non est, 60. eod. tit.

Usurarii utriusque testamenti pagina damnantur, cap. quia in omnibus, 3. vers. & qualiter. cap. super eo, 4. in quam, eod. tit.

princ. de usuris. quia omnis negotiatio est prohibita, cap. ejiciens, in pr. dist. 83.

Objectio ponitur & solvit, d. c. ejiciens. §. dicit aliquis.

Usurarius raptori aequiparatur, 14. q. 4. cap. si quis usuram, cap. 2. quid dicam. cap. ult. vers. sine ferro.

USURARIUS EX QUIBUS CAUSIS QUIS ACCUSARI POSSIT, VEL NON.

Si usuras quis exerceat, cap. 1. in princ. de usuris, in 6. cap. de vita & honestate Cleric.

Si quis annonam vel vinum emat, ut pluris vendat, 14. q. 4. cap. quicunque. Nisi cum tempus traditionis rei emptæ effet dilatum, verisimiliter dubitet, utrum plus vel minus tempore traditionis res sit valitura: dict. cap. sit. §. ille quoque. Si fructus pignoris creditor pro pecunia credita loco usurarum percipiat, cap. 1. de usuris. quod fallit si beneficium Ecclesiasticum hoc modo a Laico redimatur, d. cap. 1. vers. nisi forte Ecclesiæ beneficium. item si Dominus a vasallo feudum pignori accepit, remissis ei servitiis, c. 1. de feudis. c. conquetus, 8. in fine, de usuris. Tertio si pro dore maritus pignus accepit, cap. salubriter, 16. dict. t.

Si quis plus iuslo pretio rem suam vendiderit ob dilatam pretii solutionem, dict. cap. 10. vers. & an negotiator pœno consimili. item cap. in civitate, 6. eod. tit. Nisi alias non erat rem distracturus, cap. ult. §. fin. de usur.

Si Parabolam juramenta non aliter concedit, quam emolumument aliquod inde percipiat, cap. 10. vers. & utrum eodem reatu, de usuris.

Si quid ultra fortem recipiatur, cap. consuluit, 10. de usuris, 14. q. 3. in princ. cum sequentib. q. 4. c. si quis oblitus. cap. quoniam.

Usurarius Clericus deponitur, cap. 1. §. quod si post. & cap. præterea, 7. de usuris, 14. q. 4. cap. 1. si quis oblitus. cap. quoniam.

Usurarius Testamentum facere prohibetur, cap. quam, 2. §. final. de usuris. in 6.

Ut usurarii peregrini expellantur, nec domus illis locetur, cap. 1. §. & quia de usuris, in 6.

De hæredibus usurarii defuncti, e. tua nos, 9. de usuris.

Usurarii ad usuras restituendas compelli debent, cap. cum tu, de usuris, etiam debitor creditori juraverit, se non petiturum, cap. ad nostram, de jurejur.

Usurarius contractus quando æstimetur, vide in cap. in civitate. & cap. conquetus, de usur.

Contra usuras constitutio facta ad præterita trahitur, & ultra

Nec Religiosi ejusmodi usurariorum testamentis interesse, vel eorum confessionem audire, nec absolvere debent, nisi satisfaciant, quatenus poterunt pro modo facultatum, c. ult. eod. tit.

USUS non debet tolli per abusum, 14. quest. 5. c. neque enim.

Qui non utitur partis, aut male utitur, alienum possidere videtur, 14. q. 4. c. quid dicam. §. hæc utique.

USUCAPIONE quoque rerum dominia acquiruntur, 16. qu. 2. c. placuit. §. potest.

QUI USUCAPERE NON POSSINT.

Qui sciens rem alienam possederit, rem non usucapit, 24. qu. 1. c. si virgo. vers. in jure. & c. ult. de præscript. etiam tringinta annorum præscriptio objiciatur, c. viginti 5. c. si diligenter. 17. §. si vero dicatur. & c. ult. de præscriptionibus. c. possessor, 2. de reg. jur. in 6.

Qui non suo, sed alieno nomine possederit, c. si diligenter, 17. in princ. de præscriptionibus.

Si Possessor medio tempore vel post impletam usucacionem privilegium contrarium usucacioni petierit, c. veniens, 29. de præscript.

Si is, qui rem usuccepit, postea eam rem possidere deficerit: si mala fide qui præscriptis, possederit, d. c. placuit. ut. c. quod si mala. vers. si vero liceat.

QUI USUCAPERE NON LICEAT.

Res Ecclesiæ usucapi non potest, 16. quest. 3. c. licet. c. placuit ut. c. potest etiam.

Res Fisci, vel Imperatoris usucapi nequit, 16. q. 3. c. penult. c. universas. in rebus non possessis non procedit usucacio, c. cum olim, 18. in fine, de præscriptionibus.

QUEMADMODUM USUCARIO IMPEDITUR.

Si causa falsa vel nulla possessionis fuerit, c. i. de præscript. in 6. c. i. de reg. jur. in 6. Nisi jus commune, vel præsumptio sit pro possidente, d. c. i. de præscript. in 6. item nisi tempus sit tringinta annorum quo possedit, vel immemoriale, d. cap. 1. in fin. & d. cap. placuit ut. c. si autem nullo titulo.

Sine Possessione, c. sine possessione, 3. de præscript. in 6. veluti etiam, si non per legitimum tempus possederit, quod fallit si accessione utatur sui auctoris. 16. quest. 3. c. placuit. ut. c. quod si ab eo. Nisi ab eo causam possidendi non habeat possessor, vel ipse mala fide possideat, d. c. placuit ut. c. quod si mala. vers. nec sibi proderit.

Si possesso fuerit interrupta, & res medio tempore non possessa, non usucapitur, d. cap. placuit ut. c. hec de præscript. decennii. Nisi a tempore possessionis recuperatae tringinta anni excederint, d. c. hec de præscript. vers. quod si per.

USUSFRUCTUS in his rebus, quæ usu consumuntur, constitui non potest, extravag. Iuan. XXII. ad conditorem, 3. c. quod autem quod res, de verbis. sign.

De cautione ab usufructario præstanda, c. ult. de pign.

Ususfructus est jus utendi fruendi rebus alienis salvo carum substantia, c. ult. de pign.

Usufructarius cautionem dare tenetur de rebus immobilibus, quæ usu non consumuntur, c. ult. eod. tit. eamque dare debet ad arbitrium boni viri, primo de rebus honeste suendis, secundo etiam de eisdem restituendis termino elapo, ibid.

UTILE non debet per inutile vitiari, c. utile, 37. de reg. jur. in 6.

UXOR ex quibus causis non sit dimittenda, 32. q. 5. c. si uxorem.

Uxor & viri paria jura quoad castitatem, 32. q. 4. c. nemo. & c. nec.

Uxorem cognoscens libidinis causa, & immoderato affectu, peccat, 32. q. 4. c. origo. & c. liberor.

Uxorem in adulterio deprehensam an liceat occidere, 33. qu. 2. c. interfectores, cum sequente.

Uxores duas simul habens de facto bigamus est, & infamis, c. debitum, de bigam.

Uxores plures semper fuit illicitum habere, c. gaudemus, qu. 2. c. placuit. §. potest.

QUI USUCAPERE NON POSSINT.

Qui sciens rem alienam possederit, rem non usucapit, 24. qu. 1. c. si virgo. vers. in jure. & c. ult. de præscript. etiam tringinta annorum præscriptio objiciatur, c. viginti 5. c. si diligenter. 17. §. si vero dicatur. & c. ult. de præscriptionibus. c. possessor, 2. de reg. jur. in 6.

Qui non suo, sed alieno nomine possederit, c. si diligenter, 17. in princ. de præscriptionibus.

Si Possessor medio tempore vel post impletam usucacionem privilegium contrarium usucacioni petierit, c. veniens, 29. de præscript.

Si is, qui rem usuccepit, postea eam rem possidere deficerit: si mala fide qui præscriptis, possederit, d. c. placuit. ut. c. quod si mala. vers. si vero liceat.

Uxore fene & castitatem voente, potest vir cum ejus licentia religionem ingredi, illa in seculo remanente, c. cum sis, de convers. conjug. & c. sane, de Cleric. conjug.

Uxor restituenda est viro religionem egredienti, c. accedens, de convers. conjug.

Uxorem fornicationis causa dimittens aut contineat, aut ei reconcilietur, c. ex literis, de divorcio.

Uxorem infidelem repudians, si convertitur, non ducat aliam illa vivente, c. gaudemus, de divorcio.

Uxor ante viri redditum alteri nubere non potest, nisi de viri morte constet, c. in praesentia. & c. dominus, de sponsal.

Uxorem propter hæresim relinquens eam cogitur recipere, si restitutionem perat, c. quanto, de divorcio.

Uxor petens restitutionem repellitur, si notorie fornicata est, & maritus continuit: quod si non continuit maritus, sed cum alia adulterium commisit, eam, quamvis fornicata sit recipere cogitur, c. significasti, de divorcio.

Uxor Ecclesiæ judicio a viro separata religionem ingredi potest, c. mulier, de convers. conjug.

Uxor vivente viro testari potest, c. judicante, de testano.

Uxor in mortem viri machinata, ei postea nubere non potest, c. si qua, de divorcio.

Vir religionem ingressus, non est uxori adulteræ restituendus, c. veniens, de convers. conjug.

Uxore habitum religionis assumente, potest vir in Episcopum consecrari, c. sane, de convers. conjug.

Uxor votum non tenet, nisi vir similiter voveat, c. sane, eod. tit.

Sed vir uxore consentiente votum religionis vovens ad ejus observationem tenetur, c. ex parte, & c. charissimus, eod. tit.

Uxoratus privilegiis Clericorum gaudere non debet, nec beneficium Ecclesiasticum habere, c. Joannes, & cap. cum decorum, de convers. conjug.

ZELUS indiscretus reprobatur, 24. quest. 2. c. non in perpetuum.

ZONAS de auro vel argento non portent Clerici, c. Cler. de vit. & honest. Cler.

LIBER SEPTIMUS DECRETALIUM CONSTITUTIONUM APOSTOLICARUM ADJECTUS

AD

PLENAM, ET PERFECTAM JURIS APOSTOLICI COGNITIONEM.